

HESAP BENİM, ELEŞTİRENİ ENGELLERİM (SOSYAL MEDYA PLATFORMLARINDA ENGELLENME-KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU UYGULAMASI KAPSAMINDA BİR DEĞERLENDİRME)

Prof. Dr. M. Fatih UŞAN*

ÖZET

Günümüz iletişim aracı, artık sosyal medya olmuştur. Bu gelişime kamu görevlileri ve siyasiler de ayak uydurmuşlardır. Kamu görevlileri ve siyaset adamları, kendi görev ve uğraşı alanlarına ilişkin bilgi paylaşımlarını sosyal medya platformları aracılığı ile yapmaktadırlar. Bu durum halka bilgiye doğrudan ve çok çabuk ulaşma imkânı vermektedir. Vatandaşların, sosyal medyada yapılan bu paylaşımlara yönelik eleştiri hakkı da bulunmaktadır. Ancak paylaşımda bulunan sosyal medya kullanıcısı, yaptığı paylaşımların herkes tarafından görülebilmesine imkân tanımışsa, sırf eleştiri yapılması nedeniyle bu paylaşımların görünürlüğüne bazı kimseler için engelleyemez. Kamuya mal olmuş kişiler, sıradan insanlara göre, eleştiriye daha fazla katlanmak durumundadırlar. Objektif ve haklı bir gerekçe olmaksızın sırf eleştiri hakkının kullanılması nedeniyle kişinin sosyal medyada takipten yasaklanması, ifade özgürlüğünün ihlali anlamını taşır.

Anahtar kavramlar: İfade Özgürlüğü, Sosyal Medya, Engelleme, Kamu Görevlileri Etik Kurulu, Kamuya Mal Olmuş Kişi.

* Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, usanfatih@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5489-5602. Bu makale hakem değerlendirmesinden geçmemiştir.

**THE ACCOUNT BELONGS TO ME, I WILL BLOCK WHOEVER
CRITICIZES ME
(BEING BLOCKED ON SOCIAL MEDIA PLATFORMS-AN
ASSESSMENT OF THE ETHICS COUNCIL FOR PUBLIC OFFICIALS'
PRACTICE)**

ABSTRACT

Social media has now become the main means of communication. Public officials and politicians have also kept up with this development. Public officials and politicians share information about their duties and occupations through social media platforms. This enables the public to access information directly and very quickly. Citizens have the right to criticize these posts on social media. However, if a social media user shares a post which allows everyone to view his/her posts, he/she may not prevent some people from viewing these posts only due to criticisms. Public figures are in a position to tolerate criticisms more than ordinary people. Banning a person from following posts on social media simply because of exercising the right to make criticism without an objective and justified reason constitutes a violation of freedom of expression.

Keywords: Freedom of Expression, Social Media, Blocking, The Council of Ethics for Public Officials, Public Figure.

GİRİŞ

Sosyal medya¹ günümüzde iletişim araçlarının en önemlisi haline gelmiştir. Öyle ki, artık twitter, facebook vs. insanların gerek yakın çevresiyle gerekse de uzak çevresiyle, hatta hiç tanımadığı insanlarla iletişim kurabilmelerinin en önemli aracı konumuna gelmiştir².

Kamu görevlileri de gerek şahsi ve gerekse kamusal (kendi görev alanlarına ilişkin) alanda paylaşım yapmak suretiyle sosyal medya aracılığı ile vatandaşlarla iletişim kurma yolunu tercih etmektedirler. Bununla birlikte son dönemde kamu yöneticilerinin eleştirilmeleri veya başka sebeplerle takipçilerini engelledikleri de görülmektedir. Bu çalışmada bir kamu görevlisinin takipçisini engellemesi açısından haklılığı veya haksızlığını ortaya koyma anlamında Kamu Görevlileri Etik Kurulunun üç kararı ele alınarak konu incelenmeye çalışılmıştır.

¹ Sosyal medya, “Kişilerin, kullanıcı (user) sıfatıyla ortak ilgilerini, düşüncelerini, duygularını, kişisel hâl ve durumlarını, siyasi eğilimlerini, fotoğraflarını, videolarını, yazı ve yazışmalarını, fikir ve sanat eserlerini, kimi zaman ticarî ve meslekî faaliyetlerini, mal ve hizmetlerini ve benzeri değerlerini gerek diğer münferit kişiler gerekse belirli bir topluluk yahut kamuoyuyla paylaşma olanağı buldukları dijital platformların genel olarak tümünü ifade” etmektedir. Bkz. **Akkurt, Sinan Sami** (2017) “Kişilik Hakkının Sosyal Medya Kullanıcıları Tarafından İhlali Halinde Ortaya Çıkacak Cezai Sorumluluğa Medeni Hukuk Bağlamında Bir Bakış”, SÜHFD, C: 25, S: 2, s. 329. Ayrıca geniş bilgi için bkz. **Akkurt**, s. 331 vd.

² “İnternet, modern demokrasilerde başta ifade özgürlüğü olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin kullanılması bakımından önemli bir değere sahip bulunmaktadır. Sosyal medya, medya içeriğini oluşturmak, yayınlamak ve yorumlamak şeklinde bireysel katılıma imkan veren şeffaf ve karşılıklı iletişim kurulan bir platform şeklindeki medya kanalıdır. İnternetin sağladığı sosyal medya zemini kişilerin bilgi ve düşüncelerini açıklama, karşılıklı paylaşım ve yaymaları için vazgeçilmez niteliktedir. Bu nedenle sadece düşünceyi açıklamanın değil, aynı zamanda bilginin elde edilmesi açısından günümüzde en etkili ve yaygın yöntemlerden biri haline gelen sosyal medya araçları konusunda yapılacak düzenleme ve uygulamalarda devletin ve idari makamların çok hassas davranmaları gerektiği açıktır”, **Youtube LLC Corporation Service Company ve Diğerleri Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2014/4705, § 52, K.T. 29.5.2014.

I. KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU KARARLARI

(1) 27.07.2020 tarih, 2020/55 ve 95 sayılı karar,

Kararda özetle, başvuru, il belediye başkanının kullanmış olduğu şahsi twitter hesabından bir paylaşım yapıldığı, paylaşım karşı başvuranın eleştiri mahiyetinde atılan twitter mesajı sonrası hem belediye başkanının kendisi (özel) hem de ilgili belediyenin kurumsal twitter hesabından engellendiğini, bu durumun kişilik haklarına zarar verdiğini beyan etmiştir. Kamu Görevlileri Etik Kurulu, başvuru üzerine olayı incelemiş, engelleme ilgili belediye başkanı ve kamusal hesaptan da kaldırılmış olduğu gerekçesiyle, etik davranış ilkelerine aykırılık yönünden karar verilmesine yer olmadığına oyçokluğuyla karar vermiştir. Karara karşı iki karşı oy yazısı bulunmaktadır.

(2) 25.03.2021 tarih, 2021/3 ve 23 sayılı karar,

İlçe belediyesine ait twitter hesabından yapılan paylaşımlara yönelik olarak değerlendirme ve eleştiride bulunan başvuru ilgilinin hesabı takip etmesi engellenmiş, başvuru, kısıtlayıcı muameleye maruz kalması nedeniyle etik ilkeler yönünden konunun incelenmesini talep etmiş, Kamu Görevlileri Etik Kurulu tarafından yapılan incelemede, ilgili hesabın eleştiri mahiyetinde yapılan paylaşımdan sonra takibi engellediği, kısa bir süre sonra bu engelin kaldırıldığı gerekçesi ile etik davranış ilkelerine aykırılık yönünden karar verilmesine yer olmadığına oybirliği ile karar vermiştir.

(3) 18.03.2021 tarih, 2021/20 ve 108 sayılı karar,

Kaymakamlık facebook sayfasında yapılan ilgili kaymakamın yapmış olduğu görevle ilgili ilçe içerisindeki seyahate yönelik yapılan eleştiri sonrası kaymakamlık facebook sayfası tarafından başvuru engellenmiştir. Başvuru bilgilendirme hakkının ihlali nedeniyle Kamu Görevlileri Etik Kurulu'na, başvurmuş, Kurul da engellenme durumunun ortadan kalkması nedeniyle etik davranış ilkelerine aykırılık yönünden karar verilmesine yer olmadığına oyçokluğuyla karar vermiştir. Bu karara karşı da muhalefet şerhi bulunmaktadır.

Belirtelim ki, ilk kararda, kişisel hesapta yapılan paylaşım sonrası hem ilgili belediye başkanının kendi (şahsi) hem de belediyenin kurumsal hesabından engelleme, diğer iki kararda ise kurumsal paylaşım sonrası yapılan

eleştirilere yönelik olarak kurumsal sosyal medya hesabından engelleme söz konusudur.

Bu üç kararda da ortak yön, şahsi veya kurumsal sosyal medya platformunda yapılan paylaşım sonrası kullanıcıların eleştiri mahiyetinde kalan yorumları üzerine bahsi geçen sosyal medya platformlarında takip açısından yasaklanmalarıdır. Bir başka ifadeyle, takipçi, bahsi geçen kamu görevlisi ile ilgili paylaşım üzerine yorum yapmış, bu yorum sonucu ilgili platformda takip engellenmiştir. Her üç olayda da yapılan paylaşımların hakaret boyutuna ulaşmadığı, küçük düşürücü nitelik taşımadığı, eleştiri mahiyetinde kaldığı görülmektedir.

II. KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU'NUN GÖREV VE FONKSİYONU

Kamu Görevlileri Etik Kurulu, 25.05.2004 tarih ve 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun³ ile kurulmuştur. Kanun m. 1'e göre, *“Bu Kanunun amacı, kamu görevlilerinin uymaları gereken saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, hesap verebilirlik, kamu yararını gözetme gibi etik davranış ilkeleri belirlemek ve uygulamayı gözetmek üzere Kamu Görevlileri Etik Kurulunun kuruluş, görev ve çalışma usul ve esaslarının belirlenmesidir.*

Bu Kanun, genel bütçeye dahil daireler, özel bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sermayeli kuruluşlar, mahalli idareler ve bunların birlikleri, kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan; yönetim ve denetim kurulu ile kurul, üst kurul başkan ve üyeleri dahil tüm personeli kapsar.

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Bakanlar Kurulu üyeleri, Türk Silahlı Kuvvetleri, yargı mensupları ve üniversiteler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz”.

Üyelerin görev süresi dört yıldır. Üyeler yeniden atanabilirler. Kurul üyeleri kural olarak görevden alınamazlar.

³ RG. 08.06.2004 - 25486.

Kurul, gündemindeki konuları değerlendirmek üzere ayda en az 4 defa toplanmak durumundadır. Daha fazla sayıda toplantı da yapılabilir. Toplantıya katılmak esastır. Arka arkaya 3 toplantı, bir yılda 10 toplantıya katılmayan üye istifa etmiş sayılır. Kendilerine huzur hakkı ödenir. Toplantı ve karar yeter sayısı, salt çoğunluk olup, bir kararın çıkması için altı üyenin aynı yönde oyuna ihtiyaç vardır. Dolayısıyla en az 6 üye ile toplanılır ve yine 6 üyenin oyu ile karar alınabilir.

Kurulun üç temel görevi bulunmaktadır. Bunlardan ilki, kamu görevlilerinin uymaları gereken etik davranış ilkelerinin belirlenmesidir. Bu çerçevede, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik⁴ ile 18 adet etik davranış ilkesi belirlenmiştir⁵.

İkinci olarak üst düzey kamu görevlilerinin etik davranış ilkelerini ihlal ettiği iddiaları ile ilgili yapılan başvuruları değerlendirmektir. Bir başka ifadeyle Kurul, üst düzey kamu görevlilerinin etik davranış ilkelerini ihlal eden davranışlarını denetlemektedir. Denetim görevi üç ay içinde tamamlanmak durumundadır.

Kurul, başvurular hakkındaki inceleme ve araştırmasını etik davranış ilkelerinin ihlâl edilip edilmediği çerçevesinde yürütür. Etik davranış ilkelerine aykırı uygulamalar bulunduğu iddiasıyla, kamu kurumlarında en az genel müdür veya eşiti (6.400 ek gösterge ve yukarısına sahip olanlar) ile vali, kaymakam, il/ilçe belediye başkanı gibi görev yapan kamu görevlileri hakkında gerçek kişiler tarafından yapılan başvurular işleme alınmaktadır. Hangi unvanların genel müdür eşiti sayılacağı Kurul tarafından ilgili Yönetmelikte

⁴ RG. 13.04.2005 - 25785.

⁵ Bu ilkeler, Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti bilinci (m. 5), Halka hizmet bilinci (m. 6), Hizmet standartlarına uyma (m. 7), Amaç ve misyona bağlılık (m. 8), Dürüstlük ve tarafsızlık (m. 9), Saygınlık ve güven (m. 10), Nezaket ve saygı (m. 11), Yetkili makamlara bildirim (m. 12), Çıkar çatışmasından kaçınma (m. 13), Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması (m. 14), Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı (m. 15), Kamu malları ve kaynaklarının kullanımı (m. 16), Savurganlıktan kaçınma (m. 17), Bağlayıcı açıklamalar ve gerçek dışı beyan (m. 18), Bilgi verme, saydamlık ve katılımcılık (m. 19), Yöneticilerin hesap verme sorumluluğu (m. 20), Eski kamu görevlileriyle ilişkiler (m. 21), Mal bildiriminde bulunma (m. 22).

(EK 2 sayılı liste) belirlenmiştir. Dolayısıyla ek listede yer alan kişiler, Kurulun inceleme kapsamında yer almaktadırlar.

Kurul, nihayet kamuda etik kültürünü yerleştirmek üzere çalışmalar da yapmak durumundadır.

III. KAMU GÖREVLİLERİNİN SOSYAL MEDYA ENGELLEMELERİ

A. KURUMSAL HESAP-KİŞİSEL HESAP

Kitle iletişim imkanlarının artması, çok hızlı ve çabuk ulaşım gibi nedenlerle kamu kurum ve kuruluşları kendi görev alanlarına giren konulardaki bilgilendirmeleri sosyal medya platformları aracılığı ile yapmaktadırlar. Bunun yanı sıra, yine son dönemlerde özellikle üst düzey kamu görevlileri hakimiyet alanı içerisinde yer alan kurum faaliyetleri ile ilgili bilgileri kendi şahsi sosyal medya hesaplarından da paylaşmaya başlamışlardır. Öyle ki, kurumsal hesap bulunmakla birlikte birçok duyurunun öncelikle kişisel hesaptan yapıldığı, sonra kurumsal hesabın paylaşımında bulunduğu, hatta bazı üst düzey yöneticilerin kurumsal hesabı dahi kullanmadan sadece şahsi hesaplarından kurumsal konularda paylaşım yaptıkları görülmektedir.

Başlangıçta şu tespiti yapmak gerekir ki, bir hesabın kişisel veya kurumsal olduğunu belirleme açısından kişisel hesap olarak nitelendirilmiş olsa bile, hesaptan kurumsal anlamda paylaşımlar yapılması, o paylaşımlar açısından ilgili hesabı kurumsal hesap olarak nitelendirmeye yol açar. Örneğin bir kamu yöneticisi, yöneticisi olduğu kamu kurumunun yapacağı işe alım sınavı, bunun sonuçları, başvuru şartları, atama/tayin kararnamesinin yayınlanış zamanı gibi hususları paylaşıyorsa ve paylaşımlar öncelikle şahsi hesaptan yapılıyorsa artık kullanım açısından bu hesap, kurumsal nitelik kazanır.

Bir hesabın kişisel veya kurumsal hesap olarak nitelendirilmesinin sonucu, kişisel hesabın yönetimi açısından kullanan kişinin tamamen özgür olması, dilediği kişilere takip yetkisini vermesi, dilediği kişilere de takip yetkisini kısıtlaması şeklinde kendisini gösterir. Bununla birlikte kurumsal hesaplarda kural olarak takip yetkisinin kısıtlanması, istisnalar bir tarafa, düşünülemez. Dolayısıyla hizmet alanlar açısından bilgi edinme hakkı, kamu

kaynaklarına ve hizmetlerine doğrudan ulaşma hususu, onların sosyal medya platformlarından yasaklanmalarının önündeki en büyük engeldir.

Şu hususu vurgulamak da gerekir ki, şüphesiz, kamu görevlisi tarafından kullanılan her sosyal medya hesabı, bir kamu hesabı değildir. Olaya özgü bir inceleme yapılmalıdır. Bu doğrultuda, hesabın özelliklerinin kime sunulduğu, devlet görevlileri ve kurumları da dahil olmak üzere başkalarının hesaba nasıl yaklaştığı, görevlinin hesabı nasıl tanımladığı ve kullanılış biçimi, bu açıdan büyük önem arz eder. Burada belirlenmesi gereken, bir kamu forumu oluşturulup oluşturulmadığı, hesabın resmi araç olarak kullanılıp kullanılmadığıdır. Bu yönde bir tespit yapılabilirse, artık hesap, kamusal niteliklidir, şahsi olarak kabul edilemez. Dolayısıyla bu durumda kullanım özellikleri ve sonuçları bakımından kamusal hesaplarla ilgili esaslar geçerli kabul edilir.

B. KAMUYA MAL OLMUŞ KİŞİ

İnceleme konusu her üç olayda da ilgili sosyal medya kullanıcısı kamuya mal olmuş bir kişidir. Kamuya mal olmuş kişi, sahip olduğu konum ve görevi veya yürüttüğü faaliyetler sebebiyle, toplumun ilgisini sürekli üzerinde toplayan kişidir. Toplumun oluşturan bireylerin bu kişiler hakkında bilgi sahibi olmak konusunda meşru menfaatleri bulunmaktadır⁶. Mesela kamusal görev icra eden bir kişinin dürüst olup olmadığı, sözünde durup durmadığı, yolsuzluğa bulaşıp bulaşmadığı konusunun toplum tarafından bilinmesi önemlidir⁷.

İnceleme konusu her üç olayda da gerek belediye başkanları gerekse kaymakam, toplum içerisinde sahip oldukları konum, yerine getirdikleri görev ve faaliyetler sebebiyle toplumun sürekli olarak ilgisini çeken kişilerdir. Toplumun kamuya mal olmuş bu kişiler ve faaliyet alanları ile ilgili bilgi sahibi olmakta meşru menfaatleri bulunmaktadır. Zira insanlar, sahip oldukları bu bilgiler doğrultusunda onları sevip sayabilir veya siyasetçi ise oyunu kullanabilir; onlara itibar eder, bu kişilerin gösterdiği yönde hareket eder, onların kanaat önderliğini kabul eder veya tam tersi yönde bir tutum

⁶ Kurt, Leyla (2017) "Kamuya Mal Olmuş Kişi Kavramı", AÜHFHD, C: 66, S: 3, s. 591.

⁷ Kurt, s. 593.

sergileyebilirler⁸. Kaldı ki, burada zaten ilgili kamu görevlileri sosyal medya platformunu kullanarak bizzat kendileri, görev alanları ile ilgili bilgi paylaşımında bulunmakta, kamuyu bilgilendirmektedirler. Dolayısıyla takipçiler de bilgilenme hakkına bu sayede ulaşabilmektedirler.

Bahsi geçen her üç olayda, ilgili kurumlar adına açılan sosyal medya hesapları da kamu görevini yerine getirmekte ve halkı bilgilendirmektedir. İlk olayda, ilgili belediye başkanının şahsi hesabında da kamu görevi sebebiyle sahip olduğu sıfatla paylaşımlar yaptığı ve bu paylaşımların da yürütmekte olduğu faaliyete ilişkin olduğu gözlenmektedir. Kısacası vatandaşları temsil eden başkanlar ve kaymakam, devlet otoritesini kullanmaktadırlar. Yine sosyal medya hesaplarında da önemli bir kamusal görev yerine getirilmektedir. Dolayısıyla, söz konusu kişiler, halkın onlara duyduğu güveni hak etmek zorundadırlar. Onların görevlerini layığı ile yerine getirebilecek vasıflara sahip olup olmadıklarını ve görevlerini lâığı ile yürütüp yürütmediklerini bilmekte toplumun sürekli bir menfaati bulunduğu için, kamuya mutlak olarak mal oldukları kabul edilmektedir⁹.

C. ÖZEL HAYAT-İŞ HAYATI

İnsanın içinde bulunduğu aile fertleri, yakın çevresi, akrabaları, arkadaşları, yani toplum hatta devletle oluşturduğu ilişkiler yumağına hayat (yaşam) alanı denir. Hayat alanını, özel hayat alanı ve iş hayatı biçiminde ikiye ayırmak mümkündür. Özel hayat alanı da diğer kişilere açık olup olmama açısından açık-gizli hayat alanı olarak ikiye ayrılır¹⁰. Açık özel hayat alanı herkes tarafından öğrenilmeye açık iken¹¹, gizli özel hayat alanı, kişinin sadece sınırlı sayıdaki kişilerce öğrenilmesini, başkalarının bilmesini istemediği alanı oluşturur¹². Açık alana ilişkin bilgilere ulaşma ve yayma hakkı ile ilgili olarak kamuya mal olmuş kişiler ile toplumda hiç adı duyulmamış, toplum için

⁸ Kurt, s. 593.

⁹ Kurt, s. 596.

¹⁰ Ayan, Mehmet/Ayan, Nurşen (2020) Kişiler Hukuku, 9. Baskı, Ankara, Adalet, s. 113; Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan (2017) Kişiler Hukuku, 18. Baskı, İstanbul, Filiz, s. 135 vd.

¹¹ Ayan/Ayan, s.104.

¹² Ayan/Ayan, s.103

meçhul, sade vatandaşlar açısından da fark bulunmaktadır¹³. Açık alan olsa da sıradan kişiler için yine de bir gizlilik söz konusudur.

Özel alanın sınırları, kişilerin sosyal hayatta işgal ettikleri konuma göre belirlenir. Sıradan kişi için sınır, kamuya mal olmuş kişilerin özel alanlarına göre daha genişken, kamuya mal olmuş, örneğin üst düzey kamu görevlilerinin veya siyasetçilerin özel alanları açık alan lehine daralırken, sıradan kişilerin özel alanları ve dolayısıyla gizli alanları açık alan aleyhine genişler¹⁴. Buna göre, sade vatandaş için özel alan ve dolayısıyla gizli alana girmesi gereken bir kısım durum, kamuya mal olmuş kişiler bakımından MK m. 2 dürüstlük kuralı gereğince açık alana dahil edilebilir. Zira toplumun bunları öğrenmekte üstün bir yararı vardır ve bu kişiler söz konusu statüde bulunmakla bu sonucu kabullenmek durumundadırlar¹⁵.

İş hayatı da kişinin özel hayatı dışında kalan, yürütmekte olduğu ekonomik-mesleki faaliyet çerçevesinde ortaya çıkan durumlar bütünü anlatır¹⁶.

Belirtelim ki, bir Kurum adına açılan sosyal medya hesabı, iş hayat alanının kapsamına girmektedir. Yine, kişinin kendi adına açıp yönettiği sosyal medya hesabında işiyle ve dolayısıyla kamuyla ilgili yapmış olduğu paylaşımlar da kişinin öğrenmesine açık, iş hayat alanını oluşturmaktadır: İş hayatı alanını “diğer kişilere karşı sahip olduğu açıklık derecesi”nden hareketle "açık iş hayatı alanı" ve "gizli iş hayatı alanı" şeklinde ikiye ayırmak da mümkündür. Bunlardan açık iş hayat alanı, iş hayatı içerisinde, işin yürütülmesiyle herhangi bir ilgisi olmayan kişilerce öğrenilmesi mümkün olan olayları kapsamaktadır. İş hayatının bu kısmında yer alan bilgiler, nitelikleri itibarıyla herkes tarafından öğrenilebilir¹⁷. Nitekim, ilgilinin, kurum adına yaptığı paylaşımlar ve kendi

¹³ Ayan/Ayan, s.105.

¹⁴ “Kamu tarafından izlenen, kamuya mal olmuş kişilerin özel alanları oldukça dardır. Bu nedenle bu kişilerin özel alanları ile kamuya açık alanlarını ayırmak çoğu zaman güçtür. Ancak sıradan bir kişiye göre oldukça sınırlı da olsa kamuya mal olmuş kişilerin özel hayatları ve gizlilik alanları vardır”, Oğuzman, M. Kemal/Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe (2012) Kişiler Hukuku, (Gerçek ve Tüzel Kişiler), 12. Baskı, İstanbul, Filiz, s.179.

¹⁵ Ayan/Ayan, s. 107.

¹⁶ Ayan/Ayan, s. 110.

¹⁷ Ayan/Ayan, s. 111.

hesabından işiyle ilgili yapmış olduğu paylaşımlar, onun açık iş hayat alanına girmektedir. Dolayısıyla herkesin bu bilgileri öğrenmesi mümkündür.

İlgili, kendi adına açıp yönettiği sosyal medya hesabında iş dışında paylaşımlar yapıyor olsa dahi bu, onun özel hayatının herkese açık olan kısmını oluşturur: Özetini verdiğimiz, il belediye başkanının şahsına ait hesapta, hesap sahibi, yaptığı paylaşımları herkesin öğrenebilmesine açık tutmaktadır. Bu sebeple, ilgilinin kendi adına dahi olsa sosyal medya hesabının onun özel hayatının herkes tarafından öğrenilmeye açık kısmına dahil olması durumu söz konusudur.

Bu arada belirtmekte yarar vardır ki, sosyal medya hesapları sadece hesap sahibinin izin verdiği kişilerce takip edilebilmeye izin vermektedir. Hesap sahibi ya baştan hesabı takip etmek isteyenler için, bu alanı açık tutar yahut sistemde takip etmek isteyenler için kendisinin izin vermesi şeklinde bir ayarlama yapar. Sosyal medya platformları bu belirlemeye ilişkin altyapıyı sağlamaktadırlar. İşte takip için baştan izin alınması gereken hesaplar için, artık özel alandan söz etmek mümkündür. Bunun yanı sıra kamuyu ilgilendiren kurumsal bir hesapta ise, isteyene izin verildiği isteyenin hesaba girmesinin baştan engellenmesi gibi bir durum kural olarak söz konusu olamaz. Bir başka ifadeyle, hesap sahibi kamu ise, baştan itibaren görev alanı ile ilgili konularda bilgilendirilmek isteyen herkese açık olmak durumundadır.

D. İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ, HABER ALMA VE VERME, DÜŞÜNCE VE KANAATLERİ YAYMA ÖZGÜRLÜĞÜ-ENGELLEME İLİŞKİSİ

İfade özgürlüğü Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m. 10'da düzenlenmiştir. Gerçekten, *“Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü, haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar”*.

İfade özgürlüğü en temel insan haklarından biridir. İfade özgürlüğü olmadan demokratik bir toplumun gereğinin yerine getirildiği söylenemez.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ifade özgürlüğünü, demokratik toplumun temel özelliklerinden biri olarak görmektedir. İfade özgürlüğünün kapsamında sadece toplumda beğeni ve hoşgörü ile karşılanan bilgi ve

düşüncelerin paylaşılması yer almayıp, devletin veya halkın bir kesimini rahatsız eden, şoka uğratan bilgi ve fikirler de bahsi geçen özgürlüğün kapsamında yer alır¹⁸. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m. 10/2’de, demokratik bir toplumda ifade özgürlüğünün sınırlandırılacağı haller de belirtilmiştir. Başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi, bunlar arasındadır.

Düşünce ve Kanaat Hürriyeti başlıklı Anayasa m. 25’e göre de “Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz”. Yine, Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti başlıklı Anayasa m. 26’ye göre de “Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar”. Düşünceyi açıklama özgürlüğü, düşünce özgürlüğünden farklı olarak sınırsız değildir. İlgili düzenlemede yer alan sebepler yanında, başkalarının şöhret ve haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması gibi gerekçelerle düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti sınırlandırılabilir¹⁹.

Anayasa Mahkemesi de devletin temel hak ve özgürlükleri en geniş manada sağlayıp güvence altına alması gerekliliğine işaret etmiştir. Gerçekten, bahsi geçen hak ve özgürlükler ancak istisnai durumlarda ve demokratik toplum düzeninin sürekliliği için zorunlu olduğu ölçüde sınırlandırılabilir²⁰. Önemli olan, somut olaya ilişkin değerlendirmenin tarafların menfaatleri ve hakları göz önünde tutularak etraflıca ve hakkaniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesidir.

Yine Anayasa Mahkemesine göre, “... ifade özgürlüğü, sadece “düşünce ve kanaate sahip olma” özgürlüğünü değil aynı zamanda sahip olunan “düşünce ve kanaati (görüşü) açıklama ve yayma”, buna bağlı olarak “haber veya görüş

¹⁸ Bkz. **Tiritoğlu Ersoy, Hilal** (2016) “Yargı Kararları Çerçevesinde Sosyal Medyanın İş Hukukuna Etkisi”: Güneş Peschke, Seldağ/Peschke, Lutz (Editörler), Yeni Medya ve Hukuk, Karşılaştırmalı Bir İnceleme, Ankara, Yetkin, s. 252, dn. 15.

¹⁹ **Tiritoğlu Ersoy**, s. 255.

²⁰ AYM, E: 2001/303, K: 2001/333, T: 19.07.2001, RG. 15.09.2001 - 24524.

alma ve verme” özgürlüklerini de kapsamaktadır. Bu çerçevede ifade özgürlüğü bireylerin serbestçe haber ve bilgilere, başkalarının fikirlerine ulaşabilmesi, edindiği düşünce ve kanaatlerden dolayı kınanamaması ve bunları tek başına veya başkalarıyla birlikte çeşitli yollarla serbestçe ifade edebilmesi, anlatabilmesi, savunabilmesi, başkalarına aktarabilmesi ve yayabilmesi anlamına gelir^{21 22}.

İfade özgürlüğü ile eleştiri hakkı açısından değerlendirme yapılırken, tarafların statüleri, yaptıkları işleri, konunun kamuyu ilgilendirip ilgilendirmediği gibi hususlar önem arz eder. Dolayısıyla, kamu görevlisi sosyal medya hesabından bir engelleme yaparken, eleştiri yapanların ifade, düşünce ve kanaati açıklama hürriyetlerini, haber alma ve bilgilendirme haklarını sınırlandırma konusunda hassas davranmak durumundadır. Burada belirleyici rol, ölçülülük ilkesidir. Ölçülülük sınırları içinde kalınır kalınmadığı önemlidir.

İnceleme konumuz olaylarla ilgili olarak gerek belediye başkanları ve gerekse kaymakam kamuya mal olmaları ve yerine getirdikleri görev dolayısıyla eleştirilere katlanmak zorundadırlar. Buna katlanmayıp, takip konusunda getirilen engelleme, kişilerin haber alma ve bilgi edinme hakkına müdahale niteliği taşır.

²¹ **Emin Aydın Başvurusu**, AYM, Başvuru No:2013/2602, § 40, K.T. 23.01.2014.

²² “41. İfade özgürlüğü, demokratik toplumun temellerinden biri olup toplumun gelişmesi ve bireyin kendini geliştirmesi ve gerçekleştirilmesi için vazgeçilmez koşullar arasında yer alır. Hakikat ışığı fikirlerin çarpışmasından doğar. Bu bağlamda toplumsal ve siyasal çoğulculuğu sağlamak, her türlü düşüncenin barışçıl bir şekilde ve serbestçe ifadesine bağlıdır. Aynı şekilde birey özgün kişiliğini düşüncelerini serbestçe ifade edebildiği ve tartışabildiği bir ortamda gerçekleştirebilir. İfade özgürlüğü, kendimizi ve başkalarını tanımlamada, anlamada ve algılamada, bu çerçevede başkalarıyla ilişkilerimizi belirlemede ihtiyaç duyduğumuz bir değerdir.

42. İfade özgürlüğünün sözü edilen toplumsal ve bireysel işlevini yerine getirebilmesi için, AİHM'nin de ifade özgürlüğüne ilişkin kararlarında sıkça belirttiği gibi, sadece toplumun ve devletin olumlu, doğru ya da zararsız gördüğü “haber” ve “düşüncelerin” değil, devletin veya halkın bir bölümünün olumsuz ya da yanlış bulduğu, onları rahatsız eden haber ve düşüncelerin de serbestçe ifade edilebilmesi ve bireylerin bu ifadeler nedeniyle herhangi bir yaptırıma tabi tutulmayacağından emin olmaları gerekir. İfade özgürlüğü, çoğulculuğun, hoşgörünün ve açık fikirliğin temeli olup bu özgürlük olmaksızın “demokratik toplumdan” bahsedilemez (bkz. *Handyside/Birleşik Krallık*, B.No: 5493/72, 7/12/1976, §49)”, **Emin Aydın Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2013/2602, § 41-42, K.T. 23.01.2014.

Bu arada şahsi hesap olarak açılıp da yukarıda bahsettiğimiz gerekçelerle kamusal hesap olarak nitelenen hesaplar dışında, belediye veya kaymakamlığın resmi sosyal medya hesabı açısından ise durum daha da belirgindir. Burada kamusal bir hakkın kullanımı söz konusudur ve artık kamusal hesaplarda suç oluşturmayacak yahut hakaret sayılmayacak eleştirilere tahammül etme durumu daha bariz bir biçimde göz önünde bulundurulmak durumundadır. Bir başka ifadeyle kamusal hesaplarda eleştiriye tahammül, çok daha kuvvetli bir şekilde uygulanmalıdır.

Ayrıca Anayasa Mahkemesi, sıradan kişiler ile kamuya mal olmuş kişiler arasında eleştiriye tahammül anlamında bir farklılık olması gerekliliğine de işaret etmiştir. Gerçekten, *“Kişilerin hak ve şöhretlerinin korunması kapsamında ifade özgürlüğüne müdahalenin demokratik toplumlarda gerekliliği konusunda sade vatandaşlarla, kamuya mal olmuş kişileri, kamu görevlileriyle siyasetçileri birbirlerinden ayırarak değerlendirmeler yapmak gereklidir. Kamuya mal olmuş kişilerin özellikle siyasetçilerin ve gazetecilerin şöhreti söz konusu olduğunda toplumun bu kişilerle ilgili olarak haber alma hakkı da dikkate alınarak daha fazla eleştiriye tahammül etmeleri gerek...”*²³

Yalnız yeri gelmişken belirtmekte yarar vardır ki, sıradan kişilerden farklı olarak eleştiriye katlanmak durumunda olan kamu görevlileri ile siyasiler açısından bir farklılık da olmalıdır. Bu anlamda eleştiriye katlanma gerekliliğinde kamu görevlilerinin durumu, sıradan kişilerden daha geniş, ancak siyasetçilerden de daha dardır, onlar kadar geniş değildir²⁴.

²³ **Emin Aydın Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2013/2602, § 49, K.T. 23.01.2014.

²⁴ *“AİHM, kamu görevlileriyle ilgili olarak farklı bir tutum sergilemektedir. Kamu görevlilerinin kabul edilebilir eleştiri sınırını, sade vatandaşlar gibi görmese de siyasetçiler için kabul edilen eleştiri sınırı kadar geniş olmadığını, kamu görevlilerinin görevlerini layıkıyla yerine getirebilmeleri için kamu güvenine sahip olmaları gerektiğini, bunun ise kamu görevlilerini asılsız suçlamalara karşı korumakla sağlanabileceğini vurgulamaktadır (bkz.Steur/Hollanda, B.No: 39657/98, 28/10/2003, §40; Lesnik/Slovakya, B.No: 35640/97, 11/3/2003, §53). Mahkeme ayrıca basının ifade özgürlüğünü kullanırken görev ve sorumluluklarına uygun davranmak zorunda olduğunu, bu görev ve sorumluluklar kapsamında yayımlanan haberlerin bireylerin şeref ve hakları üzerinde ağır etkiler yaratma riski nedeniyle “başkalarının şeref ve haklarının korunması”yla ilgili konulmuş sınırlara dikkat edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır (bkz.Observer ve Guardian/Birleşik Krallık, B.No:*

Yalnız dikkat edilmesi gereken bir durum da “Kamu görevlilerinin kamusal yetki kullanmaları nedeniyle sıradan insanlara göre daha fazla eleştiriye katlanmaları gerekli ise de bu kişilerin görevlerini layıkıyla yapabilmeleri belli ölçüde kamunun güvenine bağlı olduğundan bunlara yönelik eleştirilerin onları kamuoyu önünde itibarsızlaştırılması sonucunu doğuracak düzeye ulaşmaması gerekir. Elbette kişiler kendi fiillerinin sonuçlarına katlanmak durumundadırlar”²⁵.

Sonuçta Anayasa Mahkemesi’nin de birçok kararında vurguladığı üzere, ifade özgürlüğü bireylerin serbestçe haber ve bilgilere, başkalarının fikirlerine ulaşabilmesi, edindiği düşünce ve kanaatlerden dolayı kınanamaması ve bunları tek başına veya başkalarıyla birlikte çeşitli yollarla serbestçe ifade edebilmesi, anlatabilmesi, savunabilmesi, başkalarına aktarabilmesi ve yayabilmesi anlamına gelir. Dolayısıyla, sosyal medya hesabında yapılan yorum sebebiyle kişiye hem kurum hesabından hem de şahsa ait hesaptan erişim engeli konulması, ifade özgürlüğü açısından “haber veya görüş alma ve verme” hakkı ve “düşünce ve kanaati (görüşü) açıklama ve yayma” hakkına aykırılık teşkil edebilir. Bu arada belirtelim ki, Anayasa Mahkemesi²⁶ her ne kadar medya organlarının kamuya arz ettiği basılı, sesli, görüntülü vb. içeriklere erişimin engellenmesini bilgi ve düşüncelere erişim hakkının ihlali olarak kabul etse de aynı husus, internetin ve sosyal medyanın günümüzde bilgi edinme açısından arz ettiği önem düşünüldüğünde, kamusal görevleri sebebiyle kamuya mal olmuş kişilerin sosyal medya hesapları için de kabul edilmelidir.

13585/88, 26/11/1991)”, **Emin Aydın Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2013/2602, § 59, K.T. 23.01.2014.

²⁵ **Emin Aydın Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2013/2602, § 76, K.T. 23.01.2014.

²⁶ Bkz. **Özkan Kart Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2013/1821, K.T. 05.11.2014; **Vahap İlhan Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2013/7311, K.T. 20.04.2016; **İbrahim Bilmez Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2013/434, K.T. 26.02.2015; **Mehmet Reşit Arslan Başvurusu (4)**, AYM, Başvuru No: 2013/2909, K.T. 09.03.2016; **Ahmet Temiz Başvurusu (5)**, AYM, Başvuru No: 2013/8696, K.T. 10.03.2016; **Youtube LLC Corporation Service Company ve Diğerleri Başvurusu**, AYM, Başvuru No. 2014/4705, K.T. 29.05.2012; **Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve Diğerleri Başvurusu**, AYM, Başvuru No: 2018/14884, K.T. 27.10.2021.

E. KİŞİLİK HAKKI İHLALİ-ENGELLEME İLİŞKİSİ

Takipçinin, eleştiri hakkını kullanması, kamu görevlisinin kişilik hakkının zedelenmesi anlamına gelir mi?

Sosyal medyada, kullanıcıların paylaştığı, ürün, ortak ilgiler, düşünceler, duygular, kişisel hal ve durumlar, siyasi eğilimler, fotoğraflar, videolar, yazı ve yazışmalar, fikir ve sanat eserleri, ticarî ve mesleki faaliyetler ve benzeri kişisel veriler, içerik olarak nitelendirilir. İşte bahsi geçen içeriğe yönelik paylaşımlara karşı yapılan bir kısım faaliyet, kişilik haklarının zedelenmesine yol açabilir²⁷.

Kişilik hakkı, kişisel değerler üzerinde sahip olunan mutlak ve tekелci bir haktır²⁸.

Türk Medenî Kanunu m. 24²⁹, kişilik haklarına müdahalede, hukuka aykırılıktan bahsedebilmek için hukuka uygunluk sebeplerinin bulunmamasını aramaktadır. Buradaki hukuka uygunluk sebeplerinden birisi de üstün nitelikte kamusal yarardır. Toplumı oluşturan kişilerin ülkede ve dünyada olup bitenleri öğrenme hakkı bulunmaktadır. Özellikle kişilerin yönetimle ilgili gelişmeleri öğrenme ve bilgi edinme hususunda üstün çıkarları vardır³⁰. Bir kamu görevlisi gerek şahsi ve gerekse de kurumsal sosyal medya hesaplarında kendisini ve çalıştığı, görev yaptığı kurumla (örnekte belediye, kaymakamlık) ilgili olarak diğer insanları (takipçilerini) bilgilendirmek amacını hedeflemektedir. Söz konusu hesapları takip edenler de gerek toplumsal ve gerekse de yönetime ilişkin bilgileri, ilgili platformlardan edinebilmektedirler. Dolayısıyla bilgi edinme hakkı kişilerin üstün çıkarlarını oluşturmaktadır. Erişim engeli konulması halinde ise bireylerin paylaşılan bilgilere ulaşamama,

²⁷ Akkurt, s. 337.

²⁸ Bkz. Akkurt, s. 344 ve dn. 46'da belirtilen eserler; Dural/Öğüz, s. 100 vd.; Hatemi, Hüseyin (2017) Kişiler Hukuku, 6. Baskı, İstanbul, On İki Levha, s. 341; Helvacı, Serap (2001) Türk ve İsviçre Hukuklarında Kişilik Hakkını Koruyucu Davalar, İstanbul, Beta, s. 41 vd.

²⁹ TMK m. 24'e göre, "Hukuka aykırı olarak kişilik hakkına saldırılan kimse, hâkimden, saldırıda bulunanlara karşı korunmasını isteyebilir. Kişilik hakkı zedelenen kimsenin rızası, daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar ya da kanunun verdiği yetkinin kullanılması sebeplerinden biriyle haklı kılınmadıkça, kişilik haklarına yapılan her saldırı hukuka aykırıdır".

³⁰ Ayan/Ayan, s. 132.

onları öğrenememe ve bilgilenememeleri sonucunu doğurmaktadır. Bir başka ifadeyle takip açısından engelleme, kişinin bilgiye ulaşma ve öğrenme hakkını ihlal etmektedir. Bu durumda, üstün bir menfaat zedelenmektedir. Dolayısıyla, kişilerin, ilgili sosyal medya hesaplarına yönelik eleştiri mahiyetini taşıyan, belki uygunsuz olarak da nitelendirilebilecek yorumları sebebiyle kişilik hakkının zedelenmesini söylemek, çok da mümkün değildir.

Sonuç olarak ister şahsi ister kamusal veya hem şahsi ve hem de kamusal sosyal medya hesaplarından yapılan paylaşımlar göz önünde bulundurulduğunda kişinin, bu hesaplardan bilgi edinmede üstün menfaati bulunduğu söylenmelidir. Dolayısıyla, biri kamu hesabı diğeri ise kamuya mal olmuş bir kişiye ait olan her iki hesapta da vatandaşlar tarafından yapılan eleştirilere katlanılmak gerekir. Nitekim Yargıtay'a göre de *"Belirli meslek ve kariyer sahibi olanlar özel hayatlarına daha fazla özen göstermek ve eleştirilere katlanmak zorunda oldukları gibi, tanınmış, kamuya mal olmuş kişilerin de davranışlarını, yaşayış tarzlarını halkın bilmesinde yarar bulunmaktadır. Toplum bu sayede yöneticileri, siyasi kişiliği bulunanları tanıyacak ve ileride ona göre davranacaktır"*³¹. Anayasa Mahkemesi'ne göre de *"... Siyasetçiler ve kamuoyunca tanınan kişiler gördükleri işlev nedeniyle daha fazla eleştiriye katlanmak durumundadırlar. Bu nedenle siyasetçilerin veya kamusal yetki*

³¹ Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, E: 2000/12917, K: 2001/4011, T: 19.04.2001, Kazancı Bilişim-İçtihat Bilgi Bankası. *"...Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararlarında da belirtildiği üzere siyasi hüviyete sahip şahısların kendilerine yönelik sert, ağır ve hatta incitici eleştirilere de katlanmaları gerekir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile güvence altına alınan ifade özgürlüğünün sadece "zararsız ve ilgilenmeye değmez olarak görülen bilgi ve fikirler değil aynı zamanda rahatsız eden, şaşırtan ve gücendiren ifadelerin de bu kapsamda değerlendirilmesi gerektiği" belirtilmiş ve bu ifadeler var olmadan "demokratik bir toplum"dan söz edilemeyeceği vurgulanmıştır. Dava konusu olayda, Kadıköy Belediye Başkanı olan davacının Facebook sayfasına görüşlerini yazan davalının beyanları, davacının şahsına ait değer yargıları, siyasi ve sert eleştiri mahiyetindedir. Açıklanan nedenlerle davanın tümünden reddi gerekirken kısmen kabulü doğru görülmemiş; kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir",* Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, E: 2013/18481 K: 2014/12713, T: 01.10.2014, Akkurt, s. 353, dn. 79; *"... Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine göre; siyasetçilere yönelik eleştirinin sınırı, özel kişiler için olandan daha genişler ve siyasetle uğraşan kişilerin kendilerine yönelik sert, ağır ve hatta incitici eleştirilere de katlanması gerekir..."*, Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, E: 2015/6272, K: 2016/6229, T: 05.05.2016, Akkurt, s. 354, dn. 79.

kullanan görevlilerin sade vatandaşlara göre eleştiriye daha açık olmaları kaçınılmazdır”³².

Engelleme açısından haklılık oluşturabilecek husus, eleştiri hakkının suç oluşturacak nitelikte veya hakaret, şeref ve haysiyete zarar verici, tehdit ve iftira oluşturacak biçimde kullanılmasıdır³³. Bir kişi hakkında hakaret teşkil edecek sözler sarf edilmesi veya saygınlığını tehlikeye düşüren, doğruluğu ispat edilemeyen iddialarda bulunulması onur ve haysiyete tecavüz teşkil eder. Asılsız ihbarlar da kişiliğe tecavüz oluşturur³⁴. Burada eleştiri hakkı kullanılırken kişisel yarar ve kamu yararı arasında bir denge bulunmalıdır.

Sonra kamuya mal olmuş kişilerin eleştirilmeleri ile sıradan bir kişinin eleştirilmesi de aynı esaslara tabi değildir³⁵. Her ne karar kamuya mal olmuş kişilerde daha bir serbestlik varsa da eleştirinin kamuyu aydınlatma fonksiyonu

³² Nilgün Halloran Başvurusu, AYM, Başvuru No: 2012/1184, § 45, K.T. 16.07.2014.

³³ Dural/Öğüz, s. 136. “Eğer yayımlanan haber veya eleştiri, gerçekleri yansıtmıyorsa veya haber ve eleştiride kamuoyunu aydınlatma görevi dışına çıkılarak şahsın onuruna tecavüz teşkil eden ifadeler yer verilmişse hukuka aykırılık unsuru varlığını sürdürür. Hukuka aykırılık, haber veya eleştiri gerçeğe dayansa bile, gerekmediği halde sert ve yaralayıcı ifadeler kullanılması veya haberi veya eleştiriye doğru değerlendirmek için gereken bütün unsurların verilmemesi nedeniyle ortaya çıkabilir”, Oğuzman/Seliçi/Oktay Özdemir, s. 203.

³⁴ Oğuzman/Seliçi/Oktay Özdemir, s. 170. “Özel hayatın gizliliğini ihlal suçu, TCK’nın dokuzuncu bölümündeki özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı gizli suçlardan olup, ... kişilerin özel hayatlarına koşulsuz ve sınırsız şekilde müdahalede bulunma hakkı vermez. Bilinmesinde kamu yararı olan bir bilgiye ulaşmak saikiyle hareket edilmesi ya da tesadüfen böyle bir bilginin öğrenilmiş olması halinde dahi bu sonuç değişmez. Aynı şekilde; Cumhurbaşkanı, Başbakan, bakanlar, milletvekilleri, politikacılar, bürokratlar, diplomatlar, bilim adamları, sanatçılar, sporcular gibi içinde buldukları konum, mesleki faaliyetleri veya görevleri nedeniyle kamuoyu tarafından tanınan kişilerin, özel hayatlarının dokunulmaz ve gizli alanlarının, toplumda yer alan diğer kişilere oranla, daha sınırlı olması, bu kişilerin özel hayatlarına, ağır, ölçüsüz ve haksız müdahale de bulunulabileceği anlamına gelmez. Aksinin kabulü, kişilerin özel hayatlarını, Anayasal ve yasal korumadan yoksun bırakır. Basın ve yayın organları; bilgi edinme, bilgiyi yayma, eleştirme, yorumlama ve eser yaratma haklarını kullanırken ve habere ulaşmada, kamu yararını gözetmek zorunda oldukları için, haber içeriğinin görünür gerçeğe uygun ve güncel olup olmadığını özenle irdelemek, haberin verilisinde tahkir edici bir dil kullanmayıp, ölçülülük ilkesine de uygun davranmak mecburiyetindedirler...”, Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E: 2015/4183, K: 2015/18747, T: 02.12.2015, YKD, C: 42, S: 11, 2016, s. 2814-2816.

³⁵ Oğuzman/Seliçi/Oktay Özdemir, s. 207.

dışına taşması, özellikle o kişiyi küçük düşürme amacı güdülmesi, davranışın hukuka aykırı sayılmasına yol açabilir. Yine, kamuya mal olmuş kişilerle ilgili gerçek dışı açıklamaların hukuka aykırı olduğu da şüphesizdir. Zira kim olursa olsun bir kimse hakkında, gerçek dışı açıklamalar, o kimsenin kişilik hakkına hukuka aykırı bir saldırı teşkil eder³⁶.

F. AMERİKAN İSTİNAF MAHKEMESİNİN TRUMP KARARI

Amerika Birleşik Devletleri önceki Başkanı Donald Trump, kullandığı twitter hesabında kendisini eleştiren bazı kişileri engellemiş, engellenenlerden 7 kişi dava açmış, Amerikan Federal İstinaf Mahkemesi de hesaptaki “etkileşimli alanın” halka açık bir forum olduğu ve bu alandan dışlamanın ifade özgürlüğünü güvence altına alan Birinci Ek Madde kapsamında Anayasa’ya aykırı olduğu kanaatine varmıştır. Burada, siyasi görüş ayrılığı gerekçesiyle ayrımcılık yapıldığı tespit edilmiştir.

Bu arada konu Amerikan Yüksek Mahkemesine taşınmışsa da Yüksek Mahkeme başvuruyu reddetmiştir. Yüksek Mahkeme, İstinaf Mahkemesinden bu konuda karar vermeye yer olmadığı gerekçesiyle verilen kararın kaldırılmasını istemiştir³⁷. Yüksek Mahkeme kararı sonrası ilk derece ve bunu onaylayan istinaf mahkemesi kararının bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Yüksek Mahkeme’nin Trump’un artık kamu görevlisi olmadığı ve twitter hesabı da kaldırıldığı için böyle bir sonuca ulaştığı değerlendirilmektedir³⁸.

Amerikan İstinaf Mahkemesi kararı özetine burada yer vermenin uygun olduğunu düşünmekteyiz³⁹:

Buradaki mesele, Başkanın resmi işlerini yürütmek ve halkla etkileşime geçmek için nispeten yeni bir sosyal medya platformu kullanma kararından kaynaklanmaktadır. Mahkemenin çözmesi gereken, davacıları hesabın interaktif özelliklerinden alıkoymasında, Başkanın kamu gücüyle mi (yönetici

³⁶ Oğuzman/Seliçi/Oktay Özdemir, s. 207-208; Akkurt, s. 356 vd.

³⁷ Bkz. <<https://knightcolumbia.org/cases/knight-institute-v-trump>> s.e.t. 15.05.2022.

³⁸ Bkz. <<https://www.scotusblog.com/2021/04/justices-throw-out-trump-twitter-case/>> s.e.t. 15.05.2022.

³⁹ **Knight First Amendment Institute, et al v. Donald J. Trump, et al**, The United States Court of Appeals for The Second Circuit, No. 18-1691-cv, 09.07.2019.

sıfatıyla mı) yoksa sade bir vatandaş olarak mı hareket ettiğidir. Burada seçilmiş bir görevlinin, kişileri tamamen özel sosyal medya hesabından hariç tutması söz konusu değildir. Somut olayda, sosyal medya hesabını her türlü resmi amaç için kullanan bir kamu görevlisinin, aynı fikirde olmadığı görüşlerini ifade ettikleri için kişileri açık bir çevrimiçi diyalogdan dışlaması söz konusudur.

Başkan'ın hesaptaki tweetleri, bir twitter hesabında oturum açmadan, herhangi bir vatandaş tarafından görüntülenebilmektedir. Ancak, bir kullanıcı hesaptan engellenmişse, hesabına giriş yaptığında, bu hesabın tweetlerini görüntüleyemez. Davacıların engellendiği tarihte, hesabın 50 milyondan fazla takipçisi vardır. Başkan, hesabını kimlerin takip edebileceğine ilişkin herhangi bir sınırlama da getirmemiştir.

Başkan Trump, hesabını @realDonaldTrump tanıtıcısı ("Hesap") ile Mart 2009'da oluşturmuştur. Başkan olmadan önce hesabın tamamen özel olduğuna veya görevden ayrıldığında hesabın muhtemelen özel statüsüne döneceğine kimse itiraz etmemektedir. Bahsi geçen dava, hesabın şu anki statüsüyle ilgilidir. Ocak 2017'de göreve başlamasından bu yana, Trump'ın hesabını "yönetim hakkında halkla iletişim ve etkileşim için bir kanal olarak" kullandığı göze çarpmaktadır. Hesabın halka açık sunumu ve onunla ilişkili web sayfası, devlet tarafından işletilen resmi bir hesabın tüm izlerini taşır. Hesap, Donald J. Trump "45. Amerika Birleşik Devletleri Başkanı, Washington 15 D.C." şeklinde kayıtlıdır. Hesabın başlık fotoğrafları, Başkanın idari emirleri imzalama, Beyaz Saray'da konuşmalar yapma, Papa, devlet başkanları ve diğer yabancı devlet adamlarıyla görüşme gibi resmi görevlerini yerine getirdiğini göstermektedir.

İncelendiğinde hesabın sık sık, yönetiminin politikalarını duyurmak, açıklamak ve savunmak, yasama gündemini tanıtmak, yabancı siyasi liderlerle ilişki kurmak, resmi kararları, devlet ziyaretlerini duyurmak ve yönetim aleyhine haberler yapan medya kuruluşlarına meydan okumak için kullanıldığı görülmektedir.

Hükümet, anılan hesabın kendisinin "(Trump'ın) başkanlığından bağımsız" olmadığını kabul etmekle beraber engelleme eyleminin özel bir davranış olduğunu iddia etmektedir. Bir başka ifadeyle, Trump'ın, özel, kişisel bir hesabı üzerinde kontrol uyguladığı belirtilmiştir. Başkan, 2017 yılının Mayıs

ve haziran aylarında, davacıların her birini hesaptan engellemiştir. Hükümet, Trump'a veya politikalarına yönelik eleştirilerinin bir sonucu olarak anılan kimselerin engellendiğini kabul etmektedir. Davacılar bakımından hesap ile etkileşime geçmelerine izin verecek çeşitli "geçici çözümler" mevcut olsa da bunların külfetli olduğu belirtilmektedir.

Trump, hesabını geniş erişilebilir bir sosyal medya platformu olarak herhangi bir kısıtlama olmaksızın, kamuya açık tutmaktadır. Trump, bir önceki Başkan Barack Obama'nın uyguladığı kişisel ve kurumsal Twitter hesapları ayırımını ortadan kaldırmıştır. ABD başkanlarının kurumsal hesabı olan ve Obama'nın hükümet kararlarını açıklamak için kullandığı @POTUS hesabı yerine, kişisel @realDonaldTrump hesabından her konuda çokça tweet atmaktadır. Mahkeme, Başkanın @realDonaldTrump hesabını kişisel bir hesap yerine başkanlık hesabı olarak sunduğunu ve hesabı, yalnızca Başkanın Başkan olarak gerçekleştirebileceği işlemleri duyurmak için kullandığını belirtmiştir. Mahkeme, hesabın hükümet işleri için kullandığı için, engelleme işlevi de dahil olmak üzere hesabın ilgili yönleri üzerinde devlet kontrolü uygulanabileceği sonucuna varmıştır. Hesabın interaktif alanında halka açık bir forum oluşturduğu sonucuna vardıldıktan sonra mahkeme, davacıları açık siyasi görüşleri nedeniyle engelleyerek hükümetin bakış açısı ayrımcılığı yaptığı kanısına varmıştır. Bu doğrultuda Başkan, bir platform seçip interaktif alanını milyonlarca kullanıcıya ve katılımcıya açtığında, görüşlerine katılmadığı kişileri seçip onları dışlayamaz.

Elbette ki, bir kamu görevlisi tarafından işletilen her sosyal medya hesabı bir kamu hesabı değildir. Olaya özgü bir inceleme yapılmalıdır. Bu doğrultuda, hesabın özelliklerinin kime sunulduğu, devlet görevlileri ve kurumları da dahil olmak üzere başkalarının hesaba nasıl yaklaştığı, görevlinin hesabı nasıl tanımladığı ve kullandığı önem arz etmektedir. Bakış açısı ayrımcılığı, geleneksel, belirlenmiş ve sınırlı halka açık forumlarda yasaklanmıştır. Mahkemeler, bir kamu forumunun oluşturulup oluşturulmadığını belirlemek için "hükümetin politikasına ve uygulamasına" ve "platformun niteliğine ve hükümetin niyetini anlamak için ifade edici faaliyetle uyumluluğuna" bakar. Başkan, göreve geldikten sonra hesabı resmi bir araç olarak defalarca kullandığında ve interaktif özelliklerini herhangi bir sınırlama

olmaksızın kamuya açık hale getirdiğinde, hesap bilinçli olarak kamuoyunun görüşüne açılmıştır. Mahkeme, Trump'ın bu davranışının halka açık bir forum meydana getirdiği kanısındadır. Böylelikle, hesap bir forum ise, siyasi görüş ayrılığı gerekçesiyle ayrımcılık yapılmasına da izin verilemez.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Sosyal medya kişilerin diğerleri ile ilişki kurma, bunları geliştirme, bilgilendirme, görüş bildirme, etkileme, işlemlerini açıklama gibi birçok nedenle sıkça kullanılır hale gelmiştir. Bu anlamda kamu görevlileri de vatandaşlarla, daha doğru bir ifadeyle takipçileri ile olan ilişkilerini sosyal medya üzerinden kurmaktadırlar. Bununla birlikte, belki de yüz yüze iletişimde karşılaşmayacak bazı sonuçlar, sosyal medya kullanırken söz konusu olabilmektedir. Özellikle bir kamu görevlisinin kullandığı sosyal medya platformunda, takipçisini engellemesi ifade ve düşüncüyü açıklama özgürlüğü ile ciddi anlamda ilgilidir. Bu durumda engellenen kişinin ifade özgürlüğünün ihlal edildiği iddiası önemlidir. Buna göre,

1. Her şeyden önce sosyal medya platformları, kullanıcıya, kendisine ait bu formun takip edilebilmesi için bir yetki vermektedir. Bir başka ifadeyle sosyal medya platformu, kullanılan hesabın kimlere açık olacağı konusunda hesap sahibinin ayarlama yapmasına imkân tanımaktadır. Böylelikle kişiler, kendi hesaplarının kime (herkese mi, arkadaş grubuna mı, belirli sayıda kişiye mi vb.) açık olacaklarını başlangıçta belirleyebilirler. Daha başta, takibin izne tabi tutulması, bu hesabın kamuya açık olmadığı anlamına gelebilir.

2. Hesaba yönelik herhangi bir sınırlama olmaksızın herkes tarafından takip edilebilen bir hesapta, kullanıcının takipçiyi engelleme açısından o hesabın şahsi ve/veya kurumsal olup olmadığı üzerinde durulmalıdır. Şahsi hesapta kişiler, başlangıçta bir kısıtlama yapmasalar bile, sonradan bazı kişilerin kendilerini takip etmelerini yasaklayabilirler, buna imkân tanımak gerekir.

3. Kamu görevlileri açısından sosyal medya kullanımının engellenmesi açısından önemli olan husus, bu hesabın şahsi mi yoksak kamusal mı olduğudur. Eğer şahsi kullanıma ait bir hesap varsa, yine burada da hesap sahibi

kimlerin kendisini takip edebileceğini baştan veya sonradan belirleme yetkisine sahiptir. İstedığı kişilerin kendi mesajlarını görmesine veya takip etmesine izin verebilir, bazılarını da kısıtlayabilir, bu anlamda kişiler, özgürdürler.

Ancak şahsi olan bir hesap, kamu hesabı gibi kullanılıyorsa o zaman, her ne kadar hesap şahsi olarak gözüксе de artık bunu kamusal bir hesap olarak değerlendirmek gerekir. Özellikle günümüzde neredeyse birçok kamu görevlisi, kendi görev alanı ile ilgili mesajlarını sosyal medya hesaplarından vermektedirler. Dolayısıyla, bu şekilde bir kullanım artık hesabın, bahsi geçen kullanımlar için şahsi olmaktan çıktığını gösterir.

4. Burada önemli olan husus, kullanıcının, bir kısım kimseyi takip açısından kısıtlamasında, ilgili bilgilerin başka kaynaklardan öğrenileceği iddiası ile ilgili olarak da bunun imkân veya imkânsızlığı, zaman ve masraf açısından külfet oluşturup oluşturmadığı, kolaylık ve zorluk açısından da bir değerlendirme yapılması gerektiğidir. Örneğin, bir genel müdürün, kurum ile ilgili bilgileri kendi hesabından açıklarken, aynı anlı kurumsal hesaptan da bir açıklama olması durumunda, bu hesabın şahsi olduğu düşünülebilecekken, genel müdürün şu kadar zaman sonra kurumsal sayfadan tayin sonuçlarını görebilirsiniz şeklindeki bir ifade, bu hesabın şahsi olurluğunu sorgulatar niteliktedir. Bir başka ifadeyle kullanıcı, şahsi olduğu iddia edilen hesabı takip etmede bir yarar sağlıyorsa, bu yarar zaman, emek, kolaylık vs. olabilir, o takdirde, artık kurumsal hesapta da paylaşım yapılıyor iddiasının haklılığı ortadan kalkar. Kamu görevlisi hesabını kullanırken tüm bunların bilincinde olarak hareket etmelidir. Burada MK m. 2 dürüstlük kuralı, yol göstericidir.

5. Belediye başkanı, kaymakam, vali, genel müdür gibi gerek seçilmiş gerekse de atanmış kişiler kamuya mal olmuş kişilerdir. Toplum fertlerinin kamuya mal olmuş kişiler hakkında bilgi edinmesinde meşru ve üstün yararları vardır. Söz konusu kişilerin özel hayatları ve eleştiriye katlanma yükümlülükleri sıradan kişilere göre daha geniştir. Bu anlamda, kamuya mal olmuş kişilerin yapılan paylaşım sonrası alınan eleştiriye tahammül yükümlülüğü bulunmaktadır. Şüphesiz, hakaret, tehdit veya konusu suç olan yahut kişileri

aşağılayıcı, rencide edici, şahsiyet haklarını ihlal eden durumlar, bunun istisnasını oluşturur.

6. Kamuya mal olmuş kişilerin sosyal medya kullanımı sonrası aldıkları eleştirilerin kişilik haklarını ihlal ettiği iddiaları da ciddi incelenmeye tabidir. İfade ettiğimiz gibi, bir kamu görevlisi, şahsi hesap dışında kullandığı kamusal hesap (yahut şahsi hesabının kamusal hesap olarak kabul edilmesi halinde) nedeniyle ağır eleştirilere muhatap olabilir. Buna tahammül etmesi beklenir. Ancak bunun MK m. 2 anlamında çok ağır olması halinde, engelleme hakkının kullanılması hukuka uygun bulunabilir.

7. Kişi hakkında takip engeli uygulaması, ifade özgürlüğü, haber alma, verme, düşünce ve kanaatleri yayma hakkının ihlali anlamı taşıyabilir. Gerek Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m. 10, gerekse AY m. 25 ve 26 anlamında, ifade özgürlüğü kişinin düşüncelerini ifade etme, bunları açıklama ve yayma haklarını da bünyesinde bulundurur. Buna göre kamu görevlisinin haklı ve meşru bir menfaati olmaksızın takipçisine sırf eleştiride veya uygun olmayan bildirim yahut paylaşımında bulundu diye takip engeli koyması hukuka aykırıdır.

8. Şahsi hesaplar dışında kamusal sosyal medya hesaplarının kullanımında, daha da dikkatli olunmak gerekir. Örneğin kanaatimizce bir kamu hesabı (belediye yahut valilik veya bakanlık) başlangıçtan objektif haklı sebepler olmadıkça (o da oldukça sınırlı) takipçi sınırlaması yapamaz. Yine, hesaptan yapılan paylaşımlar nedeniyle yapılan eleştirilere yönelik olarak da kamu hesabının takip yasağı koyması, hukuka uygun olmaz. Tabii ki, hakaret ve suç konusu vb. durumlar bundan hariçtir.

9. Her somut olayda bu hususlar göz önünde bulundurularak durum incelenmeli ve karar verilmelidir. Şüphesiz değerlendirme yapılırken MK m. 2, dürüstlük kuralı ile ölçülülük ve hakkaniyet ilkeleri yol göstericidir.

10. Kamu görevlilerinin sosyal medya kullanmalarına yönelik, 20.09.2021 tarih ve 2021/81 sayılı karar ile kamu görevlilerinin görevleri sırasında veya diğer zamanlarda yazı, ses görüntü ve benzeri içerik yayınlama ya da daha önce yayımlanmış olanı paylaşma gibi sosyal medya kullanımında

uyulması geren ilkeler kapsamında “Sosyal Medya Etik İlkeleri”⁴⁰ Kamu Görevlileri Etik Kurulunca yürürlüğe konmuştur.

Benzer şekilde hâkim ve savcılar için de Hakimler ve Savcılar Kurulu “Türk Yargı Etiği Bildirgesi”ni yayımlamıştır⁴¹. Hakimler ve Savcılar Kurulu, ayrıca bu Bildirge kapsamında bir de sosyal medya kullanım rehberi hazırlamıştır⁴².

Kamu görevlilerinin sosyal medya kullanımlarını, ilgili düzenlemelere riayet ederek yerine getirmeleri esas olmalıdır.

11. Yukarıda izah olunan hususlar karşısında, bir kamu görevlisinin kurumsal hesaptan (şahsi hesap olsa da kurumsal olarak kabul edilen bir hesaptan) haklı ve meşru bir gerekçe olmaksızın takipçileri engellemesi, ifade özgürlüğü, haber alma ve verme, düşünce ve kanaatleri yayma özgürlüklerinin ihlali niteliğindedir.

Kuruma ait hesaptan engelleme ise (istisnalar saklı kalmak kaydı ile) evleviyetle aynı sonucu doğurur.

Böyle bir engelleme uygulaması, Kamu Görevlileri Etik Kurulu tarafından yürürlüğe konulan “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”te düzenlenen, Halka hizmet

⁴⁰ Bkz.<<https://www.etik.gov.tr/kamu-gorevlilerinin-sosyal-medya-kullaniminda-gozetmesi-gereken-etik-ilkeler/>> s.e.t. 15.05.2022.

⁴¹ RG. 14.03.2091 - 30714.

⁴² Türk Yargı Etiği Bildirgesi Kapsamında Sosyal Medya Kullanım Rehberi için bkz. <<https://www.hsk.gov.tr/turk-yargi-etigi-bildirgesi-kapsaminda-sosyal-medya-kullanim-rehberi>> s.e.t. 15.05.2022.

bilinci (m. 6)⁴³, Dürüstlük ve tarafsızlık (m. 9)⁴⁴ ve Saygınlık ve güven (m. 10)⁴⁵ başlıklı ilkelere aykırılık oluşturur.

⁴³ Yönetmelik, “Halka hizmet bilinci” başlıklı, m. 6’ya göre, “Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; halkın günlük yaşamını kolaylaştırmayı, ihtiyaçlarını en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılamayı, hizmet kalitesini yükseltmeyi, halkın memnuniyetini artırmayı, hizmetten yararlananların ihtiyacına ve hizmetlerin sonucuna odaklı olmayı hedefler”.

⁴⁴ Yönetmelik, “Dürüstlük ve tarafsızlık” başlıklı m. 9’a göre, “Kamu görevlileri; tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ederler, görevlerini yerine getirirken ve hizmetlerden yararlandırmada dil, din, felsefi inanç, siyasi düşünce, ırk, cinsiyet ve benzeri sebeplerle ayırım yapamazlar, insan hak ve özgürlüklerine aykırı veya kısıtlayıcı muamelede ve fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalarda bulunamazlar.

Kamu görevlileri, takdir yetkilerini, kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda, her türlü keyfilikten uzak, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun olarak kullanırlar.

Kamu görevlileri, gerçek veya tüzel kişilere öncelikli, ayrıcalıklı, taraflı ve eşitlik ilkesine aykırı muamele ve uygulama yapamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef alan bir davranışta bulunamazlar, kamu makamlarının mevzuata uygun politikalarını, kararlarını ve eylemlerini engelleyemezler”.

⁴⁵ Yönetmelik, Dürüstlük ve tarafsızlık m. 10’a göre, “Kamu görevlileri, kamu yönetimine güveni sağlayacak şekilde davranırlar ve görevin gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını davranışlarıyla gösterirler. Halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınırlar.

Kamu görevlileri, halka hizmetin kişisel veya özel her türlü menfaatin üzerinde bir görev olduğu bilinciyle hizmet gereklerine uygun hareket eder, hizmetten yararlananlara kötü davranamaz, işi savsaklayamaz, çifte standart uygulayamaz ve taraf tutamazlar.

Yönetici veya denetleyici konumunda bulunan kamu görevlileri, keyfi davranışlarda, baskı, hakaret ve tehdit edici uygulamalarda bulunamaz, açık ve kesin kanıtlara dayanmayan rapor düzenleyemez, mevzuata aykırı olarak kendileri için hizmet, imkan veya benzeri çıkarlar talep edemez ve talep olmasa dahi sunulanı kabul edemezler”.

KAYNAKÇA

- Akkurt, Sinan Sami** (2017) “Kişilik Hakkının Sosyal Medya Kullanıcıları Tarafından İhlali Halinde Ortaya Çıkacak Cezai Sorumluluğa Medeni Hukuk Bağlamında Bir Bakış”, SÜHFD, C: 25, S: 2, s. 329-373.
- Ayan, Mehmet/Ayan, Nursen** (2020) Kişiler Hukuku, 9. Baskı, Ankara, Adalet.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan** (2017) Kişiler Hukuku, 18. Baskı, İstanbul, Filiz.
- Hatemi, Hüseyin** (2017) Kişiler Hukuku, 6. Baskı, İstanbul, On İki Levha.
- Helvacı, Serap** (2001) Türk ve İsviçre Hukuklarında Kişilik Hakkını Koruyucu Davalar, İstanbul, Beta.
- Kurt, Leyla** (2017) “Kamuya Mal Olmuş Kişi Kavramı”, AÜHFD, C: 66, S: 3, s. 581-604.
- Oğuzman, M. Kemal/Seliçi, Özer/Oktay-Özdemir, Saibe** (2012) Kişiler Hukuku, (Gerçek ve Tüzel Kişiler), 12. Baskı, İstanbul, Filiz.
- Tiritoğlu Ersoy, Hilal** (2016) “Yargı Kararları Çerçevesinde Sosyal Medyanın İş Hukukuna Etkisi”: Güneş Peschke, Seldağ/Peschke, Lutz (Editörler), Yeni Medya ve Hukuk, Karşılaştırmalı Bir İnceleme, Ankara, Yetkin.